

IBRIS

Editor:
Hadrian Mateescu

Redactor:
Mina Decu

Concept grafic și DTP:
Silvia Olteanu

Corectori:
Dorina Lipan
Cristina Teodorescu

Editura Publisol îi este recunoscătoare dlui Marcel Petrișor pentru ajutorul acordat în procesul de selectare a titlurilor prezentei serii de autor.

Copyright © Leonida Neamțu, 1978
Copyright © 2021 Publishing Solutions

Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a lucrării, sub orice formă, fără permisiunea scrisă a editurii.
Toate drepturile rezervate.

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1
Tel.: 021.336.36.33
E-mail: office@publisol.ro
Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEAMȚU, LEONIDA
Narațiuni detective / Leonida Neamțu. - Petrești : Publisol, 2021
ISBN 978-606-9605-84-4

821.135.1

Tipar: Artprint

We know
books

LEONIDA NEAMȚU

narațiuni
detective

într-un tempo clasic, monoton

Publisol

CUPRINS

<u>INOCENȚA UNEI AMAZOANE</u>		5
<u>FIXAȚIILE DOMNULUI BONIFACIU LĂZĂU</u>		20
<u>CR CR ASASIN</u>		30
<u>NOAPTEA LUPILOR</u>		49
<u>BARUL NEGRU DE LA CASABLANCA</u>		92
<u>NORI DE MĂRGEAN, TRECĂTOARE ILUZII</u>		122
<u>FRUMOASA SI MISTERIOASA UCIGAȘĂ DE LA HOTELUL PAX</u>		164
<u>PROFESORUL AVU O MIȘCARE DE SPAIMĂ</u>		216
<u>GHEARA DE PISICĂ</u>		222
<u>NORII CELEILALTE LUMI</u>		254
<u>INOCENȚA UNUI ALUNGĂTOR DE FURNICI</u>		276
<u>DESTINUL CEL BLESTEMAT AL COMORILOR</u>		302
<u>MISTERUL CELOR DOUĂ CAPETE DE LEMN</u>		328

LEONIDA NEAMȚU s-a născut în 1934, la Soroca (azi, Republica Moldova). În 1940, odată cu ocuparea Basarabiei, familia se refugiază în Maramureș, locuind în Vișeu, apoi în Sighet.

După studiile liceale, urmează cursurile Facultății de Filologie a universității clujene.

Debutează, în 1952, cu un volum de poezii, în *Almanahul literar*, revistă coordonată de poetul A.E. Baconsky. Începând cu anul 1964 începe să publice exclusiv romane.

Devine redactor la *Almanahul literar* (care își va schimba numele în *Steaua*) și membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Moare pe 25 octombrie 1991, la Cluj-Napoca, lăsând în urmă peste treizeci de volume publicate și câteva manuscrise.

Leonida Neamțu este un scriitor care scapă oricărui tip de încadrare literară. A abordat genuri ca romanul SF sau de aventuri și a trecut, firește, și prin cel polițist, integrând însă, în toate, umorul negru, absurd și referințele culturale.

INOCENȚA UNEI AMAZOANE

Odată cu înserarea, în „nișa căutătorilor de comori“ se înființară prompt Sergiu Ceclan, Silviu Balamela și un ins mai în vârstă, ale cărui cârje scârțâiau; nu-i reținuseră numele; picase la cabană abia de câteva ore. La capătul unei conversații duse pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios, necunoscutul dădu din cap.

— Bine, domnilor, bine, dacă trebuie, trebuie. Ce ziceți, care va fi fost în tinerețe meseria mea?

Silviu Balamela își juca istețimea pe o singură carte:

— Popă, opină el.

— Mai rău, îl contrazise insul, întorcându-se către Ceclan. D-ta, ce crezi?

— N-am idee... Ce poate fi *mai rău*? Gulgutier?

— Nu, spuse omul care, de altfel, nu cunoștea termenul folosit de Ceclan. Am fost copoi. Pe frâncenește, *limier*. Detectiv particular, mai exact. Și, observând că ascultătorii săi trag cu ochiul către cârje, preciză: Da, le foloseam pe astea și atunci. Credeți?

— Suntem dispuși să credem aproape orice, îi surâse Ceclan până la măsele.

Fostul detectiv particular, domnul V., ca să-i folosim și numele întreg, puse pe masă palma sa mare, scorodjită, ca o frunză de stejar toamna.

— Am să vă povestesc, cu unele prescurtări, primul meu caz. Mă strămutasem de nevoie în Capitală, unde cunoșteam un singur om, pe domnul G., ziarist la o fițuică obscură, lefter ca și mine, singurele sale bogății fiind două idei fixe: vindecarea schizofreniei prin

pufkalo (acesta e un mod de a respira sistem yoga, sau cam așa ceva) și înființarea unei agenții particulare. El însuși, domnul G. era cam exaltat. A dat la foaia lui o știre ciudată: „După o faimoasă carieră la Londra, detectivul Bonifaciu Lăzău revine printre noi“. Pe urmă, la un ziar mai de Doamne-ajută: „Lăzău, faimosul as al deducțiunii, are unele intențiuni...“ N-am înțeles cum de i se publicau tâmpeniile astea – fiindcă, după cum v-ați și dat seama, Lăzău nici nu exista! Au mai apărut pe ici, pe colo două sau trei articolașe despre Lăzău – așa se creează o faimă, domnii mei! –, pentru ca, în fine, cu litere de-o șchioapă, la un ziar important: „Bonifaciu Lăzău, în fruntea *Agencției Lăzău*“.

Amicul meu ziaristul era exaltat, însă operativ. Mi-a zis: „Tu vei fi Lăzău! Ai mutră de Lăzău!“ și m-a condus la o garsonieră de la etajul patru, unde puteai dresa câmile de pustie ce era. Aici e *Agencia*, mi-a explicat domnul G. Firma de la intrare eu am pictat-o. Pune-te pe treabă fără zăbavă.

L-am întrebat:

– Perfect! Ce trebuie să fac?

– Cum ce?! Primești clienții. Rezolvi cazurile. Simplu.

– Desigur citiseși multă literatură polițistă, își dădu cu părerea Balamela.

– Niciun rând, Eram om serios. Nu știam deosebi o amprentă de un Ampère. Dacă mă puneai în fruntea unui convoi de beduini să-i călăuzesc spre Mecca, sau Babilon, aș fi fost la fel de încurcat. Stăteam la birou, fiindcă exista totuși un fel de fantomă de birou în *Agencție*, iar pe birou se afla și un telefon, pe care staționa o muscă lihnită de foame, și nădăjduiam că nu voi fi deranjat, însă lumea e ciudată; poți să

publici la gazetă o idiotie, „somnambul caut somnambulă pentru a o lua de nevastă“, sau „fabricăm mâțe artificiale decorative“, că vei și recolta ecoul cuvenit! Lumea citise anunțurile maniacului, dl G., al cărui „asociat“ mă pomenisem peste noapte și peste vrerea mea. Da, domnii mei, ce poate fi mai verosimil decât neverosimilul?

– Mare vorbă! mormăi Ceclan.

Povestitorul îl suspectă o clipă că-și bate joc, pe urmă relua:

– Aprinsesem a treia țigară, când musca de pe telefon decolă bruscă. De ce credeți?

– Ai vrut s-o pocnești cu ștergarul, presupuse Balamela.

– Ași, nici nu exista vreun ștergar pe acolo... O speriasse telefonul. O voce de soprană alintată cerea să vorbească personal cu domnul Lăzău. Personal! Într-o problemă gravă. I-am răspuns că firul e prea subțire pentru problemele grave, să vină la sediu, cunoaște adresa? O cunoștea, mica bestie, iar peste un minut ascultam cum cântă pe clapele treptelor tocurele ei, în urcare. Fata era, ca să mă exprim astfel, diafană și nici nu împlinise douăzeci și doi... Ea declară, rotind niște ochi verzi, că altfel își imaginase o *Agencție* de detectivi, poate de unde spera să vadă cartușiere pe zid și mitralieră la geam.

– Sunteți chiar domnul Lăzău? se interesă, privind cam cu jale cărjele mele, și mi-am dat seama, într-o străfulgerare, că unul care făcuse praf Londra și continentul e necesar să fie zdravăn ca stâncă și enigmatic precum ceea ce poate fi sub o stâncă, deci am răspuns, distant:

— Domnul Lăzău e prins în treburi importante, sunt unul dintre ajutoarele sale...

O cam strecurasem pe față din ochi și aparența ei diafană se topise: era suplă ca o felină. Am încercat să mi-o închipui cărpind un ciorap, și n-am reușit. De atunci, când vreau să-mi formeze părerea cu privire la o duduie, încerc să mi-o închipui cărpind ciorapi, proba nu e prea elegantă, dar pe deplin eficientă. Despre fata aceea mi-am zis: o amazoană...

— Adică venea din Amazonia? se informă Balamela.

Povestitorul tresări neplăcut și în continuare nu-i mai acordă mare importanță.

— Domnișoara se încăpățâna să-l pretindă pe Lăzău, dar n-aveam cum să fac rost de el! I-am zis: „Eu sunt domnul V., dacă vorbești cu mine e ca și cum ai conversa cu șeful!“ Foarte aferat, am dat să răsfoiesc niște hârțoage de pe birou, însă uitasem să le aduc... Fata șovăia. M-am dus la ușița laterală și am ridicat preț de o secundă perdeaua ce o moștenisem de la premergătorii noștri, niște reprezentanți ai medicamentelor împotriva gutei, care dăduseră faliment. Prin dreptunghiul murdar al ușii se zări, ca într-un vis urât, un șir de mutre blegi parcă anume confecționate pentru a demonstra neurastenia și plictisul: o altă invenție „diabolică“ a maniacului de G., menită să arate cât de tare ne asaltează clientela, în realitate profilurile erau din carton, furate, zic eu, din recuzita unui teatru pentru trăsniți.

— Precum observați, sunt extrem de ocupat, treceți la subiect, duduie!

Fata vâri în mine întreaga verzime a ochilor ei.

— Ați văzut gazetele de dimineață?

— Firește! am mințit.

Ea împinse către mine un ziar ce-l adusese, indicând un titlu: „Delia Sânnicăuanu, marea vedetă, moare subit. Dilema poliției. Încă odată, poliția incapabilă! Sora cea mică a actriței, Stela, decisă să ceară ajutorul lui Bonifaciu Lăzău“.

Am mârâit cum îmi închipuiam că trebuie să mârâie un copil:

— Cunosc cazul. Dumneata ești desigur Stela Sânnicăuanu, ce dorești de la noi?

— Capetele vinovaților! împușcă fata, împungându-mi fruntea cu o privire atât de ascuțită, că mă prinse o durere.

Însă demonul țâfnoșeniei îmi trase un ghiont, așa că am răspuns:

— Simplu. Când dorești aceste capete?

Ea îmi aruncă o privire puțin descumpănită de data asta.

Zise:

— Poliția calcă în... astea, cum le zice, străchini, sper că Lăzău va face lumină...

Aici interveni iarăși Balamela:

— Era vorba de o sinucidere, nu?

Domnul V. abia de-i aruncă o privire jenată și continuă:

— Am întrebat-o pe amazoană pentru ce venise ea la noi, și nu „tăticul“, sau în fine alteineva din spița bărbătească a familiei, cum ar fi fost firesc.

— Tata, se strâmbă clienta, e la Basel, la conferințele lui. A răcnit prin telefon să facem ce putem! N-o iubea pe Delia, bănuia că ar fi un păcat din tinerețe al mamei...

Zicând acestea, Stela Sânnicăuanu scoase din poșetă ceva frumos, un teanc de...

— ...batiste roz, spuse Balamela.

— Un teanc de bancnote. Nu numai musca din bi-rou era lihnită, ci și mie-mi cântau mațele.

Fata zise:

— Pasează acest avans domnului Lăzău! Îl aștept!

Am condus-o pe prima clientă a Agenției, am ascultat o clipă cum țocăie din tocuri; visul meu era să cobor iute să înfulec o iahnie bună, când ce se întâmplă? Iarăși telefonul...

— La receptor – actrița asasinată! se repezi Balamela.

— La telefon, ziarele. Și aceia, nebuni! întrebări peste întrebări! Ce răspunsuri ameițe am mai dat! A doua zi însă *din ziare* aveam să aflu că fusesem angajat – că Lăzău fusese angajat – de una dintre cele mai cu ifose familii. Mi-am luat inima în dinți și m-am înhămat la costumul de duminică, deși era miercuri, zi de post. Palatul Sânnicăuanilor mă năuci!

— Altfel ne-am înțeles, domnule V.! mă întâmpină Stela, jucându-se cu o cravașă moale, galbenă. De ce n-a venit domnul Lăzău?

Am îngăimat că șeful e prins în treburi „mai importante”, explicație ce avu darul de a-i scoate coarne prin tâmplă, de furie. Ce treburi pot să fie mai importante decât moartea Deliei?

— Domnule, îl întrerupse Balamela, ai dezlegat cazul, ori ba?

— Lasă-l pe om să expună faptele, protestă Ceclan.

— Am făcut, își urmă domnul V. firul, o serie de vizite la locul asasinatului, dar de dragul unității de timp, de spațiu, de retorică, le voi trata ca și cum ar fi fost una singură. Stela Sânnicăuanu începuse a mă urî, iar refrenul ei favorit era SĂ VINĂ LĂZĂU!!

În spatele casei lor, veritabil palat, exista un spațiu unde, prin luminișurile de fagi, soarele de toamnă pornise un joc. Acolo murise actrița. M-am apropiat de o statuie a lui Bahus, zeul acela bețivan, știți, am atins cu vârful cârjei urciorul de la picioarele zeului, și urciorul, sunând a gol, se clătina puțin, desprins din soclu. De la mică distanță, Stela urmărea cu dispreț tentativa mea de a face pe deșteptul, pe detectivul... Cunoșteam desigur împrejurările stranii în care murise soră-sa, vedeta: de necrezut, dar o lovise în gât o săgeată otrăvită...

— Imposibil! Așa ceva se întâmplă numai în junglă, bolborosi Balamela.

— I-am și spus Stelei: „Domnișoară, în veacul nostru se moare de glonț, ștreang, gaze asfixiante, demența, ciroză – neplăcute, murdare morți. Sora dumitale, veritabilă artistă, și-a ales un sfârșit romantic, o săgeată care vine de undeva, trimisă nu se știe de către cine...

— Nu Delia și-a ales acest sfârșit, scrâșni Stela Sânnicăuanu. Săgeata aceea romantică era otrăvită, și-o reamintesc, domnule! Dar ce stau să discut, UNDE E LĂZĂU??

E la dracu', aș fi vrut să-i arunc, dar în loc de asta am pus iar placa cea veche cu treburi mai presante și mi-am continuat „investigațiile”. Mare lucru nu nădăjduiam să aflu, totuși, ca să par a fi în centrul chestiunii, am cerut să mi se indice exact locul unde căzuse actrița, acolo în pajiștea aceea ademenitoare, precum și distanța la care se aflau persoanele ce o însoțiseră în plimbare, adică bătrâna ei doică și o anumită domnișoară Vascopol, și aceasta actriță, însă, ca

să zic așa, ratată, admiratoare a Deliei, sau mai știi, falsă admiratoare...

— Da, aici e cuiul chestiunii! se precipită Balamela. Domnul V. sorbi din paharul său.

— Victima obișnuia să se preumbe în spațiul acela înșorit și pustiu, fiind o fire meditativă; ocupându-mă de sfârșitul unei firi meditative, încercam să-mi compun o față meditativă, dar în realitate mă simțeam ridicol și nu mă gândeam decât cum să evadez, când glasul penetrant al Stelei mă ajunsese din urmă:

— Dar lupa unde-ți este, domnule ajutor de copoi?

— Lupa?! am tresărit eu din toate fibrele și tot întrebându-mă ce naiba voise să spună, am călcat greșit și m-am prăbușit ca un sac. Am recuperat cu greu cârjele, și mai greu m-am pus pe picioare, rezemându-mă de ceva... Am mai continuat vreun ceas jocul meu penibil de-a polițistul în acțiune, nu de alta, dar să nu zică bestia aia mică și cu gură rea că mă plătise pe degeaba, mi-am săltat apoi panamaua și m-am tot dus învârtindu-mă, nu înainte de a promite într-o frază seacă precum cartonul presat că-i voi raporta șefului, lui Lăzău deci, tot ce este necesar, iar el va trage concluziile definitive. Concluzii definitive – auziți! Mă vârăsem într-o încurcătură blestemată Când l-am revăzut pe amicul meu, domnul G., exaltatul și maniacul, i-am zis că dracul s-o ia de treabă, eu dispar de pe schema Agenției, dar el pretinse că alta va fi dispoziția mea după o cină succulentă și cum, grație Stelei, întâmplării și Satanei în același timp, ne aflam în fonduri, ne-am prelinș către „Cișmeaua Roșie“, un birt în vogă unde friptură și vin roșu am cerut.

— Dă-i drumu'! zise domnul G., și i-am povestit vizita, el medită, maniacii aștia uneori meditează, face

parte din boală, și au și idei; „asociatul“ frunzări cu grijă fiecare amănunt, se opri asupra căderii mele, atunci mi-am pierdut cârjele și capul.

— Stela te-a ajutat să te ridici?

— Stela? N-ar fi întins un deget – nici dacă mă înecam. M-am rezemat de ceva... era acolo, parcă, o rablă de măsuță șchioapă...

— Ce să caute o blestemată de măsuță pe o blestemată de pajiște? se agăță maniacul de acest fleac.

— Habar nu am, ce importanță are? am strigat, și deodată am dus degetul la gură. În cârciumă, la „Cișmeaua Roșie“, intrase cine? Domnișoara Stela Sânnicăuanu în persoană. O însoțea un tip fercheș...

— Asta e o blestemată de coincidență, se opuse Balamela, eu nu cred în coincidențe...

— Ia mai taci, ceru Ceclan, fără coincidențe nu s-ar întâmpla nimic pe lume!

— Mare vorbă, aprobă domnul V. Și cum vă zic, tânăra pereche se instalează într-un colț, fără să mă observe... Bineînțeles, n-am făcut nimic pentru a-i stimula spiritul de observație...

— Nu pare cine știe cât de marcată de moartea surorii ei! comentă maniacul meu.

— Păi, am zis, acum e unica moștenitoare, sau cam așa ceva...

— Atunci, ea este și asasina, șopti ziaristul.

— Nu ține, băiete, i-am răspuns.

— Crede-mă, totdeauna ei, moștenitorii unici, sunt asasinii!

— Nu merge, îți spun! Pentru ce l-ar fi angajat pe „Marele Lăzău“?

— Nu știi. Ba știi. Ca să arunce praf în ochii lumii.

— Nici acum nu stă în picioare teoria ta, i-am spus maniacului. Când a fost asasinată actrița, sora ei lipsește de acasă. Plecase de vreun sfert de ceas. A aflat despre tristul eveniment pe terenul de tenis, la club...

Domnul G. îl arată pe frumușelul de lângă Stela.

— Cine-i individul?

I-am explicat că n-am de unde să știu, dar amicul pretinse că un detectiv particular trebuie să cunoască totul despre clienții săi, și nu numai despre ei, apoi momi un picolo cu oareceva mărunțiș și astfel aflară foarte simplu, iar nu prin investigațiuni subtile, că însoțitorul Stelei Sânnicăuanu e un domn Flentea, băiat de lume, sportsman și așa mai departe, și că ei doi se cam vânzolesc împreună de la un timp, însă cu mare discreție...

Bun! Ne-am dus la „sediul Agenției“, ca să folosesc o vorbă mare, iar acolo am confecționat, la cererea maniacului tot pufnind de indignare, un fel de schiță, în centrul căreia se afla și măsuța aceea pricâjită care aducea, în desenul meu, a ploșniță în trei picioare.

— Ce observi? întrebă domnul G., și cum nici pomeneală să observ ceva, el îmi atrase atenția că statuia lui Bahus bețivanul, victima, măsuța, palatul se află cam pe aceeași linie.

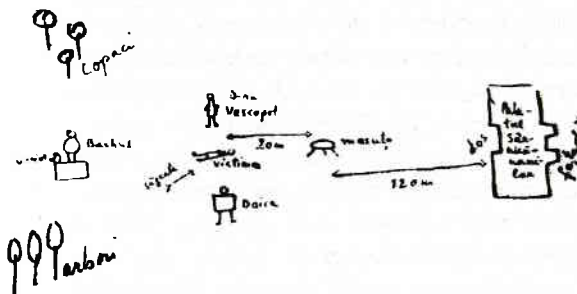
— Și ce poate demonstra acest amănunt minor? I-am chestionat.

— Ce e aceea „amănunt minor“? Nu știu! Raționează! ceru domnul G. Un detectiv particular raționează totdeauna, chiar și în somn.

Atunci, m-am răstit la el! I-am explicat că nu mă simt detectiv particular – sau neparticular – nici cât negru sub unghie și că e cazul să cerem concursul cui-va care se pricepe.

— Nu! se îndârji maniacul. Nu cedăm afacerea noastră nimănui, o rezolvăm, sau crăpăm!

Povestitorul își muie din nou buzele uscate în pahar. — Și, mă credeți ori nu, domnii mei, am rezolvat-o! M-am agățat cu mâini, cu picioare, cu cârje chiar, dacă-mi permiteți, de măsuța cu trei picioare care, cu prilejul celei de-a doua vizite efectuate la palatul Sânnicăuanilor dispăruse ca prin farmec „din mijlocul pajiștii. Cine o adusese acolo? În ce scop? Când? Și cine o luase? Nimeni nu știa nimic în casa aceea mare – sau prefera să tacă. Stela făcea spume la gură și de atâția nervi („Să vină Lăzău!!“) se urâtise – însă nu prea tare! Nu suficient de mult ca să nu mai placă acelui filfizon de Flentea junior.

— Aici nu e vorba de măsuță, striga Stela, ci de asasin. Săgeata otrăvită... săgeata otrăvită a fost trasă din cealaltă direcție! Unde e Lăzău, de ce nu vine Lăzău?

Știți, decât să răspunzi, e oricum mai bine să întrebi, deci am întrebat-o:

— Domnișoara Stela, ai un iubit?

— Să nu te amesteci în viața mea...